

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

180

jan-feb-maa 2021

verantwoordelijke uitgever
Postbus 105 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie : Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris - redacteur 0471-329179 rudy.dillen@telenet.be
Marc De Quint	penningmeester - schatbewaarder 0474-448096 marcdequint@gmail.com
Koen De Pooter	veilingmeester - waardebepalings 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	webmaster - archivaris - bibliothecaris 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 GEBABEBB
lidgeld-2021 14 €	lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (20 € voor leden in het buitenland)
10 €	lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (12 € voor leden in het buitenland)
1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers
gratis toegang	voor -18 jaar, vergezeld van een volwassen lid
aangesloten bij	Europees Genootschap Munt- en Penningkunde
website	www.numismatica-herentals.be

clubactiviteit op de 2e zondag van de maand, 8.30-12u
zaal St-Antonius - Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

januari-februari-maart NIET!

11 april - 9 mei - 13 juni

op de cover: een munt van Cossura, een eiland gelegen tussen Sicilië en de kust van N-Afrika. Deze bronzen munt uit de 1e eeuw vC heeft een diameter van 25mm en een massa van 14.74g. Op de voorzijde: gestileerde buste van Isis, met halsketting, wordt gekroond door een vliegende Nike achter haar hoofd, rechts een tegenstempel: REG, alles binnen een parelring. Op de keerzijde: COSSVRA, met daarboven het

symbool van godin Tanit, rondom een krans. Het eiland heette vroeger Pantelleria, werd oorspronkelijk bewoond door Feniciërs en werd in 217 door de Romeinen veroverd op de Carthagers. (Elsen 146/351, dec2020)

Lidgeld-2021

CLUBNIEUWS

We danken de leden die al spontaan hun lidgeld-2021 overmaakten. Hebt u nog een rood etiket, vragen we om dit te voldoen met bijgevoegd overschrijvingsstrook, waarvoor dank! Uw lidkaart wordt dan meegestuurd met het volgende tijdschrift of zal klaarliggen op de bestuurstafel.

Heropstart

Zoals de situatie nu evolueert durven we te mikken naar **zondag 11 april** voor onze heropstart, en dit volgens de dan heersende maatregelen, hoe die er ook mogen uitzien... We trachten dan alle ingrediënten van een normale clubactiviteit weer te presenteren. Het zal ons allen deugd doen! We houden u op de hoogte met het volgende apriltijdschrift.

Agenda

Voor een update van de numismatische kalender, raadpleeg uw laatste Muntklapper (nr.109) of surf naar de website: www.egmp-vzw.be!

We melden u het onlangs overlijden van de heer **Jan Cools** (80j). Jan was niet enkel een *Brigand* en al 7 jaar lid bij onze vereniging, hij was veel meer dan dat: als ex-leraar aan het Herentalse College en selfmade historicus was hij een steunpilaar van de Herentalse Geschiedkundige Kring en een baken omtrent het stedelijk erfgoed. Jan zal gemist worden!

Hoopvol uitkijken naar de heropstart ...

Het heeft lang genoeg geduurd, daar zijn we het met z'n allen grondig over eens! Maar we beseffen gelijktijdig dat een heropstart van onze numismatische activiteiten enkel kan als **1.** aan de, van bovenaf opgelegde voorwaarden om culturele bijeenkomsten te houden, kunnen worden voldaan **2.** we onze activiteiten op een veilige en genietbare manier kunnen organiseren. Het is nog koffiedik kijken hoe de situatie er begin april-2021 zal uitzien, maar we durven hopen dat het dan kan!

Iets anders. Nu het nieuwe stadsbestuur ons uit de Vossenbergh heeft gewerkt, moeten we voor het Coin Event-2021 uitkijken naar een nieuw zalencomplex. Het clubbestuur bekijkt momenteel een aantal opties in de buurt, maar we weten nu al dat het (noodgedwongen) anders zal zijn. Het is immers niet eenvoudig om de sinds jaren opgebouwde organisatie zomaar te transporteren naar een andere locatie. Waar we ook terecht komen, we blijven rekenen op onze hulpvaardige leden om dit internationale evenement, gekend en gewaardeerd in binnen- en buitenland, netjes op poten te zetten!

Het hoeft geen betoog dat de voorbije periode voor verenigingen erg nefast is geweest. Tegenover doorlopende kosten (tijdschriften maken en versturen, leasingcontract kopieerapparaat, abonnementen, verzekering, enz ...) stonden géén inkomsten, maar we maken ons sterk dat we er ons, samen met u, zullen door slaan!

Het bestuur van Numismatica Herentals wenst al haar leden en hun naasten een mooi en virusvrij nieuw jaar! Verloren ogenblikken inhalen zal moeilijk zijn. We concentreren ons best op de kleine mooie momenten die eraan komen en gaan dubbel zo hard genieten. We beseffen nu heel erg dat 'het normale' toch niet zo vanzelfsprekend is dan dat we wel denken...

HAPPY NEW YEAR

ALS JE BLIJFT ...

handen wassen

masker opzetten

van ver groeten

... EN JE ...

blijft in uw kot

vermijdt wilde dieren

... DAN ...

verslaan we het beest

en

kunnen we ons leven hernemen!

Een zilveren Tibetaanse Ga-den tangka,
ooit onderdeel van een oude waardevolle haari.

Patrick Pasmans

De afgebeelde munt is een zilveren *tangka* uit Tibet. De munten die in Tibet circuleerden waren oorspronkelijk van Nepalese oorsprong, als een gevolg van de onderlinge handel. Aangezien de Tibetanen geen eigen muntateliers hadden zonden ze zilver naar de Nepalese heersers om er munten van te maken, weliswaar met Nepalese stempels. Helaas werden deze laatsten op een bepaald ogenblik wat te gretig en stuurden munten terug met een zilverpercentage lager dan 50%. Deze vorm van bedrog resulteerde in een oorlog en uiteindelijk beslisten de Tibetanen hun eigen munten te slaan, dit gebeurde voor het eerst in 1763/4 en 1785. In 1791 werd door de Tibetaanse overheid een muntatelier geopend die begon met het slaan van de zgn. *Kong-par tangka's*. Tijdens de Chinese bezetting werden tussen 1792 en 1836 de zgn. *Sino-Tibetaanse tangka's* in de geldomloop gebracht. Voor de bestudering van deze muntslag, verwijst ik naar mijn artikel in *De Muntmeester* van maart 2014 (blz. 30-33). Na de Chinese bezetting werden de eigen *Kong-par tangka's* tot 1891 op grote schaal geslagen.

*Tibet, zilveren Ga-den tangka met draagoog, 27,6 mm, 4,98 g.
Rhodes type F (ix). Private verzameling. (foto: 200 %)*

Het ontwerp van deze tangka's bleef tientallen jaren vrijwel onveranderlijk. Er kunnen vijf verschillende typen worden onderscheiden en deze vermelden één van de volgende datums: 13-45 (1791), 13-46 (1792), 13-47 (1793), 15-24 (1890) of 15-25 (1891), maar dit wil niet zeggen dat deze munten in die jaren werden geslagen.

Zo werden er bvb. tangka's met de datum 13-46 (1792) in 1840 en 1850 geslagen. Op de voorzijde hebben deze munten een vierkant met in het midden met een datum. De keerzijde van de munten toont acht Boeddhistische symbolen rond een lotus. Naast de zeldzamere tangka's met de inscripties in het Lantsa of Rañjanaschrift en de *Kelzang tangka's* die in 1910 werden vervaardigd, zijn de meest voorkomende tangka's de zgn. *Ga-den tangka's*.

De **Ga-den tangka** werden geslagen tussen 1850 en 1948. De voorzijde van de munten toont de acht symbolen van het Tibetaans boeddhisme: paraplu van soevereiniteit, twee gouden vissen van geluk, amfora van ambrosia, lotus, schelphoorn, embleem van eindeloze wedergeboorte, banier van overwinning en wiel van rijk. Deze staan afgebeeld rond een lotus in het midden van de munt. De keerzijde van de munt heeft de Tibetaanse inscriptie: *dga'-ldan pho-brang-phyod-las-rnam-rgyal* (het paleis van Gan-den wint in alle richtingen). De legende is zo geschreven dat hij in de acht lotusbloemblaadjes past. Nicholas Rhodes publiceerde in de "*Occasional Paper No. 17*" (januari 1983) van de *Oriental Numis-matic Society* een studie over deze Ga-den tangka's. (downloadbaar van: gorila.netlab.cz/coins/Tibet/ONS_TangkaTibet.pdf)

Hij deelde deze munten op in acht verschillende klassen: hij maakte een onderscheid tussen de iconografische kenmerken op de voor- en keerzijde en het gemiddeld gewicht. Zo kan de hierboven afgebeelde tangka

ingedeeld worden in klasse F (ix) omdat er op de voorzijde tussen de symbolen slechts 1 punt staat (.), 1 waterlijn onder de lotus (niet meer zichtbaar) en op de keerzijde 3 punten (**) tussen de lotusbloemblaadjes, 2 maantjes in het midden en het gemiddeld gewicht 4,7 gram bedraagt. Deze munt zou vervaardigd zijn in de periode 1912-1918 in het munthuis Dod-pal.

De laatste zilveren Ga-den tangka (met de waarde van 5 srang) werd met moderne muntpersen in 1953/54 geslagen maar dit betreft een gelegenhedensuitgifte voor Boeddhistische monniken.

Afbeelding van een Nepalese vrouw die een haari draagt.

Zoals de opmerkelijke lezer kan vaststellen, werd deze munt voorzien van een draagoojje om als juweel gedragen te worden. Het gebruik van zilveren munten om als juweel gedragen te worden, was blijkbaar geen ongewoon fenomeen in Tibet en Nepal. Een artikel van Sikuma Rai “*This ancient coin necklace is making a comeback*” in de (online) *Kathmandu Post* leerde me dat dergelijke halskettingen met talrijke oude munten een *haari* worden genoemd en als cultureel erfgoed kunnen beschouwd worden. Het dragen ervan werd als een teken van rijkdom en aanzien beschouwd. In de eerste helft van de 20ste eeuw geraakte dit gebruik in verval en verkochten veel mensen hun waardevolle *haari* uit geldnood of om er bijvoorbeeld grond mee te kopen. Zilverhandelaars kochten veel van deze juwelen op voor de zilverwaarde, sommige muntverzamelaars kochten deze halskettingen om de waardevolle munten te recupereren.

De auteur stelt vast dat dit gebruik terug populair wordt en er veel geld wordt geboden voor deze halskettingen met oude munten die hun voorouders gebruikten.

Patrick Pasmans

Secretaris van de Oriental Numismatic Society (Europa)

http://orientalnumismaticssociety.org/regions/europe_section

Filatis 2

Postzegelhandel De Beul

Alles voor verzamelaars van postzegels, postkaarten,
bankbiljetten, munten en euromunten.

www.FILATIS2.com

gespecialiseerde website voor euromunten

Sint-Katelijnevest 38
2000 Antwerpen - België

T: +32 (3) 226 40 68
E: debeul@evonet.be

Open: ma tot za van 10u tot 17u30 doorlopend

B-Token neemt specialist in kermisjetons over

B-Token uit Retie is wereldleider in de branche van gepersonaliseerde jetons. De muntjes worden gebruikt in winkelkarren over de hele wereld, maar vooral ook als betaalmiddelen in voetbalkantines, bij fuiven, festivals en andere evenementen. 'De leveringen aan de supermarkten draaien op volle toeren', zegt Nathalie Breugelmans van B-Token. 'Maar de evenementensector is nagenoeg helemaal stilgevallen.' In bedrijventpark De Bempdekens in

Retie zijn nog maar 1 op de 5 arbeiders aan het werk.

Ondanks de crisis realiseert B-Token een opmerkelijke overname. 'Jecobel maakt jetons voor kermissen in heel België: met folie bedrukte exemplaren voor schietkramen, botsauto's en lunaparken', zegt de CEO van B-Token. 'Voor ons is deze overname een opportuniteit, temeer omdat onze jetons digitaal gedrukt worden. Met Jecobel erbij halen we de machines en knowhow van foliedruk in huis. De machines zijn intussen verhuisd van Asse naar Retie. Door de coronacrisis hebben we tijd voor het installeren van de apparatuur en voor de opleiding van ons personeel.'

Met de overname maakt B-Token ook een statement. 'We willen aan onze collega's tonen dat we echt nog in de toekomst geloven', zegt Nathalie Breugelmans. 'Corona blijft niet duren. Vroeg of laat gaan de mensen opnieuw naar café's en festivals. Tegelijk blijven wij inzetten op innovatie en verbreding van ons gamma. Behalve op de kermissen richten we ons nu ook op de groeiende markt van de games.'

B-Token in Retie is het zusterbedrijf van Orakel, bekend als producent van polsbandjes. De Kempense polsbandjes werden in het verleden o.m. al gebruikt als toegangsbadjes op Rock Werchter, Tomorrowland en de Olympische Spelen. B-Token en Orakel stellen samen 45 mensen te werk.

Het Nieuwsblad (ema)

Druid offers divine protection?

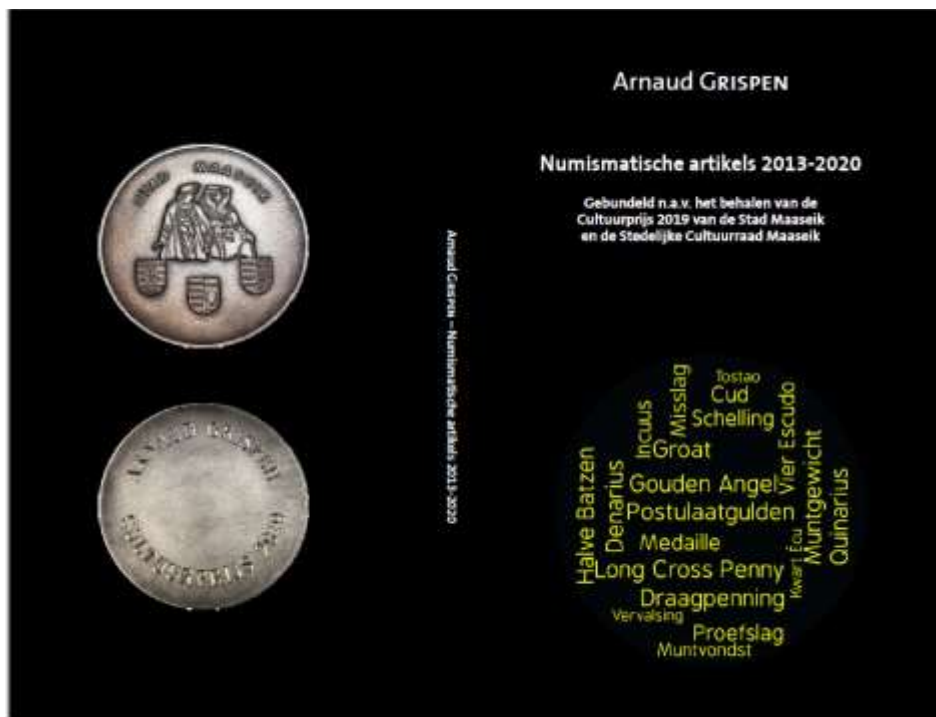
Liz Cottam

Earlier this year 2020, Danny Durant discovered a unique Celtic silver half unit near Chichester, West Sussex. The coin is named Danny's Dragon because of the curious dragon-horse on the reverse and was minted c.50-30 BC by the Hampshire Belgae tribe. Dr Daphne Nash Briggs, author of *Coinage in the Celtic World* says: "The scissor-nose serves as a 'signature' of authorship, also seen on other uninscribed silver coins attributed to the Hampshire Belgae... The obverse is far more than a decorative pattern; it is a tiny, protective military shield. It contains multiple, shifting triplet patterns of rings and dots around the central point, like stars around the motionless Polaris. There are at least 26 hidden faces incorporated within the design.

Druid priest offering divine protection with Dragon silver half unit

The tribal leader who struck this coin wanted his folk to know that the heavens watch over them. The chains linking the design together perhaps direct us to the divine protection offered by a druid. We know that a druid could invoke divine protection against earthly and magical enemies by binding to a leader the power of Three - the worlds of Heaven, Earth, and Sea - also the power of Sun, Moon, lightning, and the (4) winds. So effective was this charm that it survived, lightly updated, into the Christian era. This half unit was more than just a fractional silver coin, it was a lucky charm". **liz@celticcoins.com**

Dit nieuwe boek van de hand van Arnaud Grispen "Numismatische artikels 2013-2020 - Gebundeld n.a.v. het behalen van de Cultuurprijs 2019 van de Stad Maaseik en de Stedelijke Cultuurraad Maaseik" is zopas verschenen. Het werd in een zeer beperkte oplage gedrukt. Het voorwoord is geschreven door Burgemeester Johan Tollenaere en Schepen van Cultuur Myriam Giebens van Maaseik.

Het werk (16x24cm) behandelt 27 uiteenlopende onderwerpen (128 pag) en heeft veel aandacht voor onbekende Belgische proef- en misslagen en hoe deze tot stand komen. Het wordt te koop aangeboden aan 15 euro (met verzending €20). Om het boek te verwerven volstaat het om het bedrag over te maken op rekening BE73 0882 1109 7960 van het fonds voor numismatische publicaties. Info: arnaudgrispen@hotmail.com.

Melusina de Kleine Zeemeermin van Luxemburg-Stad?

Hoe COVID-19 de uitgifte van de gouden Melusina deed uitstellen

Het zou me verwonderen, als ik zou vernemen, dat de meeste mensen nog nooit van de zeemeermin in Kopenhagen hebben gehoord. Ik bedoel daarmee wel degelijk het beeldje van de Kleine Zeemeermin aan de Langelinie in de Deense hoofdstad København. Nu ja, het zou kunnen!

De Kleine Zeemeermin

Het standbeeld van de Kleine Zeemeermin (Deens: *Den lille Havfrue*) prijkt aan de Langelinie, de promenade bij de haven van Kopenhagen. Het beeld staat er sinds 1913, toen de Deense bierbrouwer Carl Jacobsen (van de Carlsberg biertjes) haar cadeau gaf aan de stad en is uitgegroeid tot boegbeeld van Kopenhagen. Het beeldje is een ode aan het gelijknamige sprookje van Hans Christian Andersen, de grootste sprookjes-schrijver van Denemarken. Vanaf haar rots kijkt de Kleine Zeemeermin weemoedig uit over de haven van Kopenhagen.....

Het beeld van de zeemeermin werd gemaakt door Edward Eriksen (1876-1959), in opdracht van Carl Jacobsen, van de brouwerij Carlsberg. Het is 1,25 meter groot en werd op 23 augustus 1913 op een rots in de haven gezet. Het is uitgegroeid tot een van de belangrijkste toeristische attracties in Kopenhagen. Deze zeemeermin heeft tot aan de enkels twee duidelijk te onderscheiden benen en heeft twee staarten.

Er blijkt geen direct wezenlijk verband tussen deze Kleine Zeemeermin en Melusina in Luxemburg-Stad te bestaan. In *Den lille Havfrue*, geschreven door Hans Christiaan Andersen, gaat het over een kleine zeemeermin die ervan droomt een mens te worden, dus haar overgang van het water naar het vasteland, maar vooral over haar verliefdheid op een mooie, jonge prins. Na heel wat geheks en andere bijna onoverkomelijke problemen huwen ze. De saga van Melusina? Die krijgt alleszins een heel ander, bijna ontlusterend verloop.

Naar de bakermat van Melusina's sage

In het verhaal, de legende van Melusina van Luxemburg-Stad, moeten we terug naar de sagenwereld, meer bepaald naar de stammoeder van het geslacht 'Lusignan' in Frankrijk. 'Melusine, figuur uit de Franse sagenwereld, een meermin die aan graaf Raimond van Poitiers zou zijn

verschenen en door haar huwelijk met hem de stammoeder van het geslacht Lusignan zou zijn geworden. Jean d'Arras heeft de hieromheen geweven sage in 1387 bewerkt tot de '*Roman de Mélusine*' (oudste druk 1478), die in 1401 door Couldrette berijmd werd en in 1456 door Thüring von Ringoltingen uit Bern in Duits proza werd overgebracht.

Wat hebben de meermin uit de '*Roman de Mélusine*' en Melusina uit Luxemburg-Stad gemeen? Wel ... dat het hier om mooie, bevallige vrouwen gaat, op wie eenieder verliefd zou kunnen worden, maar die in feite schichtige wezens met een deels verborgen leven zijn. Op bepaalde ogenblikken willen ze zich kunnen afzonderen en door hun geliefde niet worden gezien, omdat dan zou blijken, dat ze in een vissengedaante zijn veranderd. Een soort van zeemeermin? Nu, in sommige gelijkaardige legenden wordt die staart een draken- of zelfs een slagenstaart.

“De même elle pouvait se transformer en ‘serpent à ailes’, c’est-à-dire une sorte de dragon, un attribut supplémentaire qu’elle perdit aux temps modernes.” (vrije vertaling: Zo zou ze zelfs in een gevleugeld serpent kunnen veranderen, een soort van draak. In modernere versies zou deze transformatie verdwijnen.) Dr. Pit Péporté: Université du Luxembourg.

Wat vertelt de sage van Melusina van Luxemburg-Stad?

Over de Bockkazematten in Luxemburg-Stad wordt de sage verteld van de bevallige Melusina. Zij zou de gemalin zijn geweest van de eerste graaf van Luxemburg, Siegfried, die op de

Bockrots woonde, hoog boven de vallei van de Alzette. Bij hun huwelijk had Melusina haar echtgenoot laten beloven dat hij niet naar haar zou kijken tijdens een bepaalde dag en nacht van de week. Op een dag kon Siegfried de verleiding niet weerstaan en kijkt hij door het sleutelgat van haar kamer, terwijl ze een bad neemt. Zo ontdekt hij dat zij een vissenstaart heeft, die over de rand van het bad hangt. Melusina krijgt het bedrog in het oog, dat haar man naar haar kijkt en verdwijnt voor altijd in de Alzette, de rivier die door de oude benedenstad (Grund) stroomt.

Melusina in het Groot-Hertogdom Luxemburg meer dan een beeld

Melusina - Rue Plaetis 13

Als pictogram, afgebeeld op een postzegel, als grafisch kunstwerk, in de Pantomime 'Melusina', als naam van een restaurant, een nachtclub en een eet- en drinkkraam, ... kortom alom tegenwoordig!

Melusina in de numismatiek van het Groot-Hertogdom Luxemburg

Sinds 2004 is de BCL (Banque Centrale du Luxembourg) met de uitgifte van de serie 'Kulturelle Geschichte' gestart. Prachtig Luxemburgs erfgoed. Al deze munten beantwoorden aan dezelfde specificaties: proof, Au 999, Ø 16 mm, massa 3,11 g, >|< 1,05 mm. Op het jaartal links van de landnaam na is de voorzijde dezelfde, met een naar rechts gekeerd hoofd van groothertog Henri. Enkel het slagaantal en het muntatelier variëren soms.

Maske von Hellange, 2004
Staatliche Münzen Baden-
Württemberg
oplage 3.000 ex.

Hoe COVID-19 de uitgifte van de gouden Melusina deed uitstellen

En de alomtegenwoordige Melusina zou in 2020 ook met een €10-stuk deze gouden reeks 'Kulturelle Geschichte' wat completer gemaakt hebben. Zou, want Alain Hoffman van de BCL schreef me het volgende: "...wegen der "Coronaverspätung", wird die Melusina-Münze erst nächstes Jahr erscheinen. Ein genaues Datum kennen wir noch nicht. Der Jahrgang wird voraussichtlich 2021 lauten. Die Münzen werden auch

voraussichtlich von der KNM geprägt werden. Die Auflage bleibt unverändert.” (De Melusina-munt zal verschijnen met jaartal 2021. Nog geen uitgiftedatum gekend en zoals verwacht door de Koninklijke Nederlandse Munt geslagen. De oplage blijft onveranderd.)

Wildschwein von Titelberg, 2006
Staatliche Münzen Baden-Württemberg
oplage 5.000 ex.

**Hirsch des Refugiums
der Orvaler Abtei, 2009**
Koninklijke Nederlandse Munt
oplage 3.000 ex.

Rénert, 2011
KNM
oplage 3.000 ex.

Gülle Fra, 2013
KNM
oplage 3.000 ex.

D'Maus Ketti, 2016
Münze Österreich
oplage 2.000 ex.

Melusina
uitgifte 2020, verschoven naar 2021
KNM
oplage 1.500 ex.

Melusina de Kleine Zeemeermin van Luxemburg-Stad?

Het antwoord is uiteraard 'neen'. Maar de twee verhalen beginnen in elk geval met een meerminstaart.

Joris Frederickx

Vz. Buste van Jef Denyn naar rechts

Getekend onderaan links: ERNEST WIJNANTS

Kz. Een luidende klok hangend in een nok met daaronder de tekst JEF / DENYN

1939, Fonson, Ø 75 mm, brons 161 g. Effen rand met stempel J. FONSON. Opdrachtgever: Stad Mechelen. Graveur Ernest Wijnants ontving 6000 BEF voor deze opdracht.

Er bestond onzekerheid over het jaar van uitgifte omdat er geen jaartal op de medaille staat. In het archief van E. Wijnants (kopie in het archief van Willy Faes) is een brief van de firma Fonson van 26 juni 1939 gericht aan E. Wijnants waarmee zij hem een exemplaar van de medaille in bijlage opsturen.

Joseph Guillaume François Denyn, °19 maart 1862 te Mechelen, †2 oktober 1941 te Mechelen. Hij was gehuwd met Helene Theodore Hubertine Schuermans (1862-1917) en na haar overlijden met haar zus Emma Schuermans (1866-1943).

Jef Denyn studeerde aanvankelijk voor ingenieur. Zijn vader Adolf Denyn was stadsbeiaardier in Mechelen, maar toen hij blind werd, moest Jef hem vervangen, vanaf Pasen 1881. In 1887 werd hij benoemd tot stadsbeiaardier van Mechelen, als officiële opvolger van zijn vader.

De beiaardkunst, die een grote bloei had gekend in de 17de en aan het begin van de 18de eeuw, onderging in de 19de eeuw een dramatisch verval, als gevolg van oorlogen, revoluties en klokkenroof. Zowat driekwart van de klokkentorens in Vlaanderen werd onder de Franse bezetting leeggeroofd, om met het brons ervan muntstukken of wapens te maken.

Maar halfweg de 19de eeuw was met Adolf Denyn in Mechelen de kunst weer opgeleefd. Jef Denyn zette het werk van zijn vader verder en bracht het tot een hoogtepunt.

Dat Denyn wordt beschouwd als de patriarch van de hedendaagse beiaardkunst is terecht: hij was niet alleen een begaafd muzikant, maar hij bracht ook verschillende technische vernieuwingen aan die hij in beiaardspel en -techniek doorvoerde.

Jef Denyn promootte een nieuw verbindings-systeem, aangebracht tussen toets en klepel. Met deze zogenaamde *tuimelaars* kon de verticale beweging van de toets worden omgezet in een horizontale beweging van de klepel. Denyn verbond ook de klepels van verschillende klokken onderling, om zijdelingse bewegingen van de klepels te voorkomen. Tot slot bracht hij bladveren aan om de klepel onmiddellijk na de aanslag weer van de klokwand weg te trekken. Deze nieuwe beiaardinrichting maakte furore; ze stond een virtuozer spel toe. Volgens dit Denynstelsel zijn sindsdien zowat alle beiaarden in Europa en Amerika gebouwd. Het stelsel werd de laatste decennia weliswaar verbeterd, maar is in essentie nog steeds de standaard voor beiaardinrichting.

Jef Denyn was ook een begaafd virtuoos. De zogenaamde gebonden zang – waarbij de beiaardier de beiaard laat ‘zingen’ door het snel afwisselen van twee of meer noten – werd door toedoen van Jef Denyn zowat het handelsmerk van de Vlaamse beiaardkunst. Hij werd geregeld als gastspeler gevraagd, en trad in binnen- en buitenland op met steeds groter succes.

Affiche uit 1924, 65 × 100 cm

Vanaf 1892 organiseerde Denyn de zomeravondconcerten in zijn geboortestad. Deze concerten op de Sint-Romboutsbeiaard werden na verloop van tijd een begrip: duizenden toehoorders kwamen de concerten bijwonen, zelfs vanuit het buitenland.

Op het programma stonden geregeld (bewerkingen van) werken van Peter Benoit, Karel Mestdagh, Emiel Hullebroeck, Joris De Bom, Jef Van Hoof: eigentijdse componisten dus van eigen bodem. Omgekeerd zorgde de invloedrijke Peter Benoit er met composities als *Daar zal de beiaard klinken* uit de Rubenscantate mee voor dat de beiaard weer eigentijds werd, na een lange verbanning naar de sfeer van de folklore.

'Mechelen, aantrekkelijkheden', de voorloper van de Dienst voor toerisme, verzorgde de publiciteit; hotels boden beiaardarrangementen aan en er kwamen speciale beiaardtreinen. De kranten kondigden telkens na het voorbije concert dagelijks het programma van het volgende aan. Op korte tijd vestigde het de reputatie van Mechelen als beiaardstad.

Bij het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog vertrok Denyn met zijn familie naar Tunbridge Wells in Engeland waar zijn eerste vrouw en zijn dochter Emma overleden. De draad werd weer opgepikt bij zijn terugkeer in 1919. Vier jaar later, in 1922, werd in Mechelen de Internationale Beiaardschool opgericht, waarvan Jef Denyn directeur werd (en bleef tot aan zijn dood in 1941). Die school heeft vandaag een internationale reputatie. Jef Denyn componeerde ook zelf enkele werken voor de beiaard. Hij schreef o.m. een *Ave Maria*, *Andante cantabile*, en *Siciliano*, en enkele preludes.

Graveur Ernest Wijnants

° 24 september 1878 Mechelen, † 8 december 1964. Hij is vooral bekend om zijn beeldhouwwerken die men vandaag terugvindt over heel Mechelen, maar hij schilderde ook en maakte medailles en munten, en ontwierp zelfs tapijten. Hij schopte het ook tot kunstleraar te Antwerpen.

Bibliografie

Wikipedia, *Jef Denyn*, http://nl.wikipedia.org/wiki/Jef_Denyn

Studiecentrum Vlaamse Muziek, *Jef Denyn*,

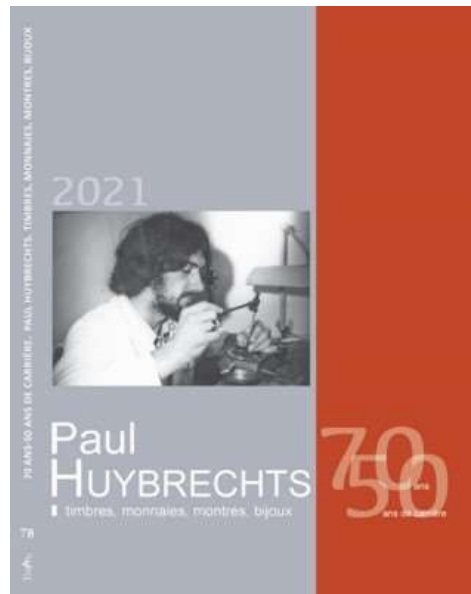
<http://www.svm.be/content/denyn-jef>

Mechelen Mapt, *Jef Denyn*, http://mechelen.mapt.be/wiki/Jef_Denyn

Archief Willy Faes (†), bewaard in de Société archéologique de Namur.

Te boek: het oeuvre van meester-graveur Paul Huybrechts 70/50

door Luc Vandamme

Een suggestie voor een geschenk (aan jezelf) met de feestdagen? Begin 2021 organiseert de *Société Archéologique de Namur* een tentoonstelling over het werk van meester-graveur Paul Huybrechts: zijn munten, zijn medailles, zijn postzegels, kortom van al zijn graveerwerk. Dit ter gelegenheid van zijn 70ste verjaardag en zijn 50 jaar kunstenaarschap. Deze tentoonstelling wordt vergezeld van 2 catalogi:

Deel 1. **Zijn medailles:** 577 pag., vele afbeeldingen in kleur – 80€

Deel 2. **Zijn munten, postzegels en ander graveerwerk:** 144 pag. – 25€

Beide delen zijn apart te bestellen of samen voor de prijs van 100€ + 7€ verzendingskosten (België): Limburgse Commissie voor Numismatiek: BE48 0689 3254 8327 (GKCCBEBB)

Verborgen munt ontdekt bij verbouwingen aan de ‘tiendschuur’ op de abdij-site van Tongerlo.

Ø25mm

3,64g

Voorzijde: hoofd van Ernestus van Beieren (1554–1612) naar links met lange baard en bisschopsmuts. Legende: eikel (muntplaats Maaseik) ERNESTVS DVX BAVARIE, Ernest Hertog van Beieren.

Keerzijde: gevierendeeld wapenschild met in 1ste en 3^e kwartier het wapen van *Beieren* (ruiten) en in het 2de en 4de kwartier dat van de Pfalz (leeuw). Het hartschild is het wapen van Loon. Legende: COMES LOSSENSIS, Graaf van Loon.

Op 6 november 2020 werd bij het uitslijpen van de voegen van de noordelijke buitenmuur van de tiendschuur, op de abdij-site te Tongerlo, een oord ontdekt van het Prinsbisdom Luik. Deze koperen munt die werd geslagen te Maaseik ca. 1607, werd ingemetseld tijdens de constructie van de schuur in 1618. Het betreft een langschuur in traditionele bak- en zandsteenstijl die werd gebouwd onder abt Adriaan Stalpaerts (1608–1629). De abdij van Tongerlo verkreeg het leeuwenaandeel van haar inkomsten uit tiendrechten. In de 17de en 18de eeuw waren er twee systemen voor het innen van deze rechten. Het gros van de tienden pleegde ze bij openbaar opbod aan de meestbiedende te verpachten.

Op sommige plaatsen liet ze de tienden collecteren in natura door haar eigen hoevepachters in een daarvoor speciale (tiend)schuur. Op de meeste plaatsen echter werd het recht om de tienden in natura te innen verpacht tegen de betaling van een bepaald bedrag in geld of de levering van een bepaalde hoeveelheid graan (tarwe of rogge). Om de in natura te leveren hoeveelheid te bepalen gebruikte men de inhoudsmaat die in de streek in zwang was. Voor de dorpen en vrijheden van de Antwerpse Kempen was dat de maat van de stad Herentals.

Wanneer een tiendpachter niet in staat was om de overeengekomen hoeveelheid graan in natura te leveren, dan was hij verplicht om het tekort bij te passen in geld. Dit bedrag werd berekend volgens de hoogste prijs die op de graanmarkt van de regio genoteerd werd.

Ook hiervoor gold de prijs van de graanmarkt te Herentals.

Het is niet ongebruikelijk dat munten bij het oprichten van een gebouw worden ingemetseld.

Was het in opdracht van de abdij om dit te doen of gewoonweg een traditie? Vermoedelijk was het dit laatste aangezien er een alledaagse circulatiemunt werd gebruikt.

Bij het maken van de inventaris van munten die werden gevonden door de voormalige tuinier zijn er eveneens een tiental munten voor Ernest van Beieren aanwezig, twee ervan zijn eveneens oorden, geslagen te Maaseik (inv nr 392 en 394).

Hendrik Van Caelenberghe

Met dank aan Kees van Heijst o.praem om ons hieromtrent te informeren en voor de determinatie van de munt.

Bronnen

- Dr. Jan-M. Goris, *Kaartboek van de abdij Tongerlo (1655–1794)*, Algemeen Rijksarchief en het Rijksarchief i.d. provinciën, 2001.

- Hendrik Van Caelenberghe, *Het muntcomplex van de abdijsite in Tongerlo*, EGMP jaarboek 2020.

Pater Kees wijst, met de munt in de hand, de exacte locatie aan waar deze werd aangetroffen.

nieuwe 2-eroherdenkingsmunten 2021

Duitsland: Sachsen-Anhalt

In de serie der Duitse deelstaten is in 2021 Saksen-Anhalt aan de beurt. De munt toont de kathedraal van Maagdenburg, het uitgiftejaar 2021 en de initialen MO van ontwerper Michael Otto. De munt wordt gelanceerd op 26 januari met een oplage van 30 miljoen stuks, verdeeld over de 5 Duitse munthuizen.

EINIGKEIT UND RECHT UND FREIHEIT

Letland - 100e Verjaardag Int. Erkenning

De Republiek Letland werd gesticht in 1918, maar bleef lange tijd onder Russisch bewind. Pas in 1991 erkende het Kremlin het onafhankelijke Letland. Ontwerper Zane Ernstreite deelde het opschrift op in 4 lijnen: 100 LATVIJA DE IURE 2021. De munt wordt uitgegeven op 26 januari met een (geringe) oplage van 400.000 exemplaren.

DIEVS ★ SVĒTĪ ★ LATVIJU ★

Estland - Fins-Oegrische bevolkingsgroep

De munt toont met jager-eland-watervogel-zon de symbolische levenscyclus van deze etnische bevolkingsgroep. Het ontwerpersduo Al Poldrok en Madis Põldsaar lieten zich inspireren door grottekeningen nabij het Äänisjärv-meer. De munt verschijnt in augustus met een oplage van 1 miljoen ex.

● EESTI ● ITSEI

Lithouwen - Etnografische Regio: Dzukija

Op het wapen van Dzukija houden 2 lynxen een schild met een gepantserde krijger met een wapen en schild, op een lint de spreuk EX GENTE BELLI COSISSIMA POPULUS LABORIOSUS (Uit de Strijdvaardigen komen de IJverigen). Uitgifte is voorzien in het 3e kwart van 2021, oplage: 500.000 ex.

LAISVĖ ★ VIENYBĖ ★ GEROVĖ ★

Portugal: Deelname Olympische Spelen

Het officiële logo van het Portugese Olympisch Comité: het zeevaarderkrans van de Ridderorde van Christus, met daaronder de 5 olympische ringen. 2021 PORTUGAL - NOS JUGOS OLIMPICOS DE TOQUIO 20. Ontwerper is Francisco Providentia. De munt verschijnt in juni 2021, oplage: 510.000 ex.

XXXXXXXXXXXXDDDDDD

Slovenië: 200 jaar Museum van Kranj

Het regionaal museum van Kranj, het oudste museum van Slovenië, is 200 jaar oud en stamt nog uit de Oostenrijks - Hongaarse periode. Opschrift: 1821 DEZELNI MUZEJ ZA KRANJSKO. Ontwerper is Lana Semecnik, oplage zal 1 miljoen ex. bedragen.

SLOVENIJA •

Spanje: Toledo Unesco Werelderfgoed

De munt toont de 'Puerta del Sol', stadspoort van Toledo, in de 14e eeuw opgericht door de Johanniterorde. Op de achtergrond de 'Synagoga del Tránsito', nu het Museo Sefardi voor de Joodse geschiedenis in Spanje. De munt verschijnt op 1 februari, ontwerper is Alfonso Morales Muñoz, oplage: 4 milj. ex.

2★★7★★2★★7★★2★★7★★

Zien o.a. ook het licht in 2021:

België: 500 jaar Carolusgulden

Frankrijk: 75 jaar Unicef

Griekenland: 200 jaar Griekse Revolutie

Litouwen: Nationaal Reservaat Zvintas

Luxemburg: 100e Verjaardag groothertog Jean

Estland: inheems dierenbestand: de wolf

Malta: Megalitische tempel van Tarxien

Italië & San Marino: 450 jaar Caravaggio

San Marino: 550e Verjaardag Albrecht Dürer

Slovakije: 100e Verjaardag Alexander Dubcek

ECB wil nieuwe digitale munt ontwikkelen Project kan druk zetten op commerciële banken

Het Nieuwsblad
Peter Cuypers

Eerst was er de bitcoin. Toen besloot Facebook de libra te lanceren. En nu denkt ook de Europese Centrale Bank eraan om met een eigen digitale munt te komen. De bank lanceert eerst nog een bevraging om na te gaan of er behoefte is aan een digital euro. Volgens ECB-directielid Fabio Panetta kan dat bijdragen aan de financiële soevereiniteit van de eurozone, en de positie van de euro versterken. Hij publiceerde een rapport over de mogelijkheden en implicaties van een digitale euromunt.

Digitaal betalen kan natuurlijk nu ook al. Dat gebeurt elke keer als we een online overschrijving doen of met de bankkaart een aankoop betalen. Contant geld wordt almaar minder belangrijk in het betaalverkeer.

Maar de 'digitale euro' van de ECB gaat nog een stap verder. "Het verschil is dat nu alle betalingen, ook de elektronische, via een commerciële bank verlopen", legt woordvoester Alexandrine Bouilhet uit. "Maar een digitale euro zou rechtstreeks uitgegeven worden door de ECB.

Het idee is dat het betaalgemak even groot is, maar dat je weet dat het geld rechtstreeks door de centrale bank gedekt wordt."

Het vertrouwen in dat soort geld is groter, denkt de ECB. Nu gebeurt het soms dat het vertrouwen in de banken een knauw krijgt. Mensen gaan dan hun geld van de rekeningen halen, bijvoorbeeld uit vrees voor een bankroet. Geld dat rechtstreeks door de centrale bank gedekt wordt, is veiliger. Een centrale bank kan niet omvallen, en beschikt over de mogelijkheid om zelf geld te creëren.

De commerciële banken worden door de digitale euro minder belangrijk, erkent Bouilhet. Hun rol als doorgeefluik en bewaarplaats van geld wordt aangetast. "Het klopt dat er in de bankwereld angst leeft voor deze ontwikkelingen. Daarom zullen zij ook betrokken worden bij de consultatie. Maar het is duidelijk dat de ECB niet alle taken van de banken zal overnemen. De banken zullen hoe dan ook overleven.

Onoverzichtelijk landschap

Maar zit de consument wel te wachten op nóg eens een nieuw betaalmiddel? Met bankbiljetten, kredietkaarten, Bancontact, PayPal en ApplePay is het betaallandschap nu voor sommige mensen al onoverzichtelijk. De consultatie zal de ECB meer inzicht moeten geven in de verzoeken en behoeften van de consumenten in de eurozone? In het voorjaar van 2021 zal de raad van bestuur van de ECB beslissen of de digitale euro er al dan niet komt.

De centrale banken beseffen dat ze de digitale munten niet kunnen negeren, tenminste als ze hun rol als behoeder van de munteenheid niet uitgehold willen zien. "We zien allerlei initiatieven uit de privésector ontstaan waarbij de link met de officiële munteenheden losser wordt of zelfs komt te vervallen", zegt Bouilhet. Ze noemt de libra, de munteenheid die facebook wil lanceren, als voorbeeld.

"Er wordt nu gesproken over een euro-libra en een dollar-libra, maar de centrale banken hebben daarover geen enkele controle. wij vinden dat griezelige ontwikkelingen. Het was het libra-project dat ons ertoe heeft aangezet om hierover na te denken."

1 libra - in facebook we trust

MAUQUOY®

since 1875

SPECIALIST in

MEDAILLES - ERETEKENS - PENNINGEN

Wenst U meer te weten over de aangeboden mogelijkheden,
bezoek onze website of contacteer ons vrijblijvend.

www.mauquoy.com

medal@mauquoy.com

014/50.79.10

Verzamelwerk ter ere van Belgische topnumismaat Johan van Heesch
Detur dignissimo - Studies in Honour of Johan van Heesch
Uitgave: Fran Stroobants & Christian Lauwers, C.E.N., Brussel 2020.

Deze nieuwe uitgifte 'Travaux du Cercle d'études numismatiques 21' met niet minder dan 33 bijdragen van gerenommeerde auteurs uit binnen- en buitenland, is opgedragen aan prof. dr. Johan van Heesch.

Het prestigieuze werk, met 550 pag. en talrijke afbeeldingen in kleur, kost €80 (portkosten: BE €4,80, NL €8).

Bestellen kan door het bedrag over te maken op rekening van: C.E.N. -
IBAN: BE51 2100 4648 3462
BIC: GEBABEBB.

info@cen-numismatique.com
ISBN 978-2-930948-08-9.

VAN ECCELPOEL - food & drinks with a (hi)story

VERSMARKT - WIJN - BIER - STERKE DRANKEN

*Vrije toegang in onze wijnkelder:
Dagelijks meer dan 50 wijnen te proeven!*

Van Eccelpoel
Lierseweg 20 - 2200 Herentals
014 21 26 93
bestellingen@vaneccelpoel.com
www.vaneccelpoel.com

Openingsuren:
Maandag: 12u - 18u
Dinsdag - Vrijdag: 09u - 18u
Zaterdag: 08u - 18u
Zon- en feestdag: 08u - 12u

The Caratacus Stater

Chris Rudd

the most wanted coin of the most wanted man in the Roman empire

Since the discovery of the unique Caratacus gold stater was announced (July 2020) much scholarly discussion has been stimulated. That this coin should provoke so much interest is hardly surprising. Caratacus has been famous for 2000 years. When he was alive he acquired celebrity status as a freedom fighter. For 8 years he resisted the Roman invasion of Britain in AD 43. For 8 years he was the most wanted man in the Roman empire, hunted relentlessly from fight to fight, from fort to fort, in the mountains of Wales, until he was betrayed to the Romans in AD 51 by Cartimandua, queen of the Brigantes of Yorkshire, to whom he'd fled for help. By the time he'd been shunted off to Rome in shackles for showcasing, shaming and triumphal butchery, his fame had sped ahead of him, spread through all of Gaul and arrived in Rome before he did.

*Unique Caratacus gold stater,
struck AD 40-41
at Calleva, Silchester*

The emperor Claudius turned this advance publicity to his own advantage. He paraded the manacled Caratacus and his family in public, but instead of executing him as expected, he pardoned him and set him free. Which made him even more of a celebrity, Claudius too. Caratacus remained in Rome, spent a peaceful retirement in Rome and, as far as we know, died some years later in Rome. But his fame lived on and early in the 2nd century AD got a whole new lease of life, thanks to the Roman historian Tacitus who gave a soul-stirring account of Caratacus's speech as he stood in chains before Claudius and the citizens of Rome. Though posthumously ghosted by Tacitus, either wholly or partly, this speech resounded down the centuries, fanning the flames of Caratacus's fame. It guaranteed him long-lasting legendary status.

Remembered in medieval Welsh tradition and Welsh legend, Caratacus was later credited with bringing Christianity to Britain and being the father of Pope Linus. Given his two millennia of international fame – Britain's first well known freedom fighter and the best known member of Britain's first famous royal family (his father was Cunobelinus of

Colchester, Old King Cole, immortalised as Shakespeare's *Cymbeline*) – it is a small wonder that when the first-ever gold coin of Caratacus was unearthed it hit the numismatic headlines. David R. Sear: “This must surely rank amongst the most exciting numismatic discoveries of the 21st century, if not all time.”

After 40 years of intensive metal detecting why has only one gold coin of Caratacus been found? Why so rare? Dr Philip de Jersey: “The simple fact that it is unique, after all those years of searching and all those thousands of finds, must indicate that it was a rare and unusual coin from the moment it was struck. The unique status of the Caratacus stater must mean that very few were minted in the first place.” He suggests that it was “a high status issue struck at the beginning of his reign to cement his authority as a new ruler from a ‘foreign’ dynasty. Caratacus staters may well have been given out to the local aristocracy to show them who was now boss, but it looks as if they didn't go into general circulation. Two large hoards, Bentworth and Chawton, end with Epaticcus gold and may be related to the Claudian invasion; if staters of Caratacus passed into circulation they should be present in these finds, but they're not.”

There may be another reason for the great rarity of Caratacus gold staters: of the few that were minted, most were probably converted back into bullion soon after the Claudian invasion. Why? Because if you were found with one in your possession you'd immediately be identified as anti-Roman and, worse still, as a rebel sympathiser. John Sills: “It was probably unwise for anyone to own a gold coin of the leading resistance leader after the Roman invasion. It would not have been a good idea to be caught by the Romans with a Caratacus stater in your purse.” Isn't it ironic that a Celtic gold coin that nobody wanted to be found with two thousand years ago is now the gold coin that Celtic collectors most want in their collection?

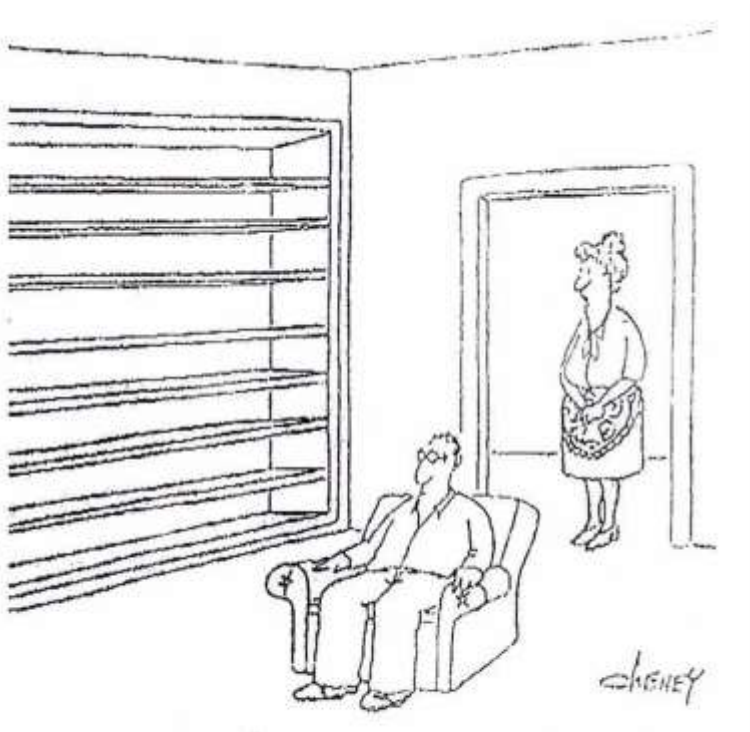
Caratacus and Claudius may have met in Rome long before Claudius invaded Britain in AD 43. Silver unit and silver tetradrachm.

Ontwerpwedstrijd gemeenschappelijke 2euroherdenkingsmunt 2022

In 2022 zal een nieuwe gemeenschappelijk 2- euro herdenkingsmuntstuk uitgebracht worden in de hele Eurozone. Het thema is de 35ste verjaardag van het Erasmusprogramma, het wel bekende Europese project dat gericht is op het ondersteunen van onderwijs, opleiding, jeugd en sport in Europa. Het grote budget biedt de mogelijkheid om in het buitenland te studeren, een opleiding te volgen en ervaring op te doen. Sinds de start van het programma in 1987 hebben enkele miljoenen Europeanen aan dit programma deelgenomen.

Er werd tot 1 nov 2020 aan elk euroland de mogelijkheid gegeven om diverse ontwerpen in te dienen bij de Europese Commissie. Een jury zal alle designs bekijken en een shortlist van 5 ontwerpen opstellen. Het uiteindelijke ontwerp zal vermoedelijk gekozen worden d.m.v. een online-stemming door mensen die eerder al aan een Erasmusprogramma hebben deelgenomen.

"ARTHUR SCHATJE ..., ZOU HET NIET PLEZANTER ZIJN ALS JE MINDER ZELDZAME MUNTEN ZOU VERZAMELEN...?"

HJR Fine Arts

sprl

Hadrien J. Rambach, expert

Rue du Noyer 282-28

1030 Bruxelles

☎ +33 659 604 736

✉ coinadvisor@yahoo.co.uk

Numismatique

Conseil pour l'achat et la vente
de monnaies antiques d'exception

Glyptique

Étude, achat et vente de pierres gravées
antiques, Renaissance et néoclassiques

Hadrien J. Rambach

Représentant pour la Belgique

MAISON PALOMBO GENÈVE

Prise de dépôts pour vente aux enchères

Cabinet Numismatique Maison Palombo

24 rue de la Cité

1204 Genève (Suisse)

☎ +41 223 109 197

✉ palombo.genève@gmail.com

Comptoir Marseillais de Bourse

22 la Canetière

13001 Marseille (France)

☎ +33 491 549 394

✉ palombo@wanadoo.fr

Change et Numismatique Toulonnais

28 avenue Jean Moulin

83000 Toulon (France)

☎ +33 494 935 136

✉ comptoirdesbourse@wanadoo.fr

Jean ELSÉN & ses Fils n.v.
VEILING 146 · 12 DECEMBER 2020

WIJ AANVAARDEN UW VERZAMELMUNTEN,
PENNINGEN EN ERETEKENS VOOR ONZE
VEILING VAN MAART 2021

Tervurenlaan 65
B-1040 Brussel

Tel: +32-2-734.63.56
Fax: +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu